

La població del Moianès creix un 8% en els últims cinc anys

Castellterçol, Calders i Moià són els municipis de la comarca que han sumat més habitants

ALBERT LLIMÓS

De Barcelona a Castellcir “per una casualitat”

Laura García, César Fernández i els seus fills Diego i Arnau viuen a Castellcir des del 2020. Buscaven un habitatge al Maresme però durant el confinament van topar amb l’anunci d’una casa

en venda al Moianès. La casa, d’entrada, no els va agradar, però sí l’entorn i s’hi van llançar de cap. Ell teletreballa per a una empresa de l’Empordà i ella va tancar el centre de ioga que tenia a

Barcelona i ara fa les classes virtuals. A Castellcir s’hi han sentit acollits des del primer dia: “És com si el poble s’hagués repoblat amb gent de la perifèria, de fora del Moianès.”

(Pàgina 6)

Moià i Castellterçol recuperen les festes majors d’hivern adaptant-les a la pandèmia

(Pàgina 7)

La Grossa deixa 9 milions d’euros a Castellterçol: “És un cop de moral al poble”

(Pàgina 9)

ALBERT LLIMÓS

Poues, el llegat del comerç del gel
El Moianès manté les poues: els dipòsits de pedra on entre els segles XVII i XVIII es conservava el gel que es venia a Barcelona.

(Pàgines 4 i 5)

ALBERT LLIMÓS

Oló, entre la indústria i els serveis
Xavier Baraut, alcalde de Santa Maria d’Oló, confia en el POUM per definir si el poble ha de tendir cap a la indústria o els serveis.

(Pàgina 10)

Obren a Moià A Cobert, un nou espai de pensament crític i creació artística

(Pàgina 12)

Entrevista a Clara Payas: “A la perifèria es poden fer coses tan interessants com a Barcelona”

El Moianès ha guanyat habitants des que es va constituir com a comarca ara fa cinc anys. La comarca més jove de

Catalunya va passar el llindar dels 14.000 habitants durant l'any 2020. La proximitat amb Barcelona, els preus de

l'habitatge i la pandèmia són factors que han contribuït a aquest creixement del 8% d'habitants.

Cada cop més habitants al Moianès

Castellterçol, Calders i Moià són els municipis que han sumat més veïns nous

Moià

Gemma Permanyer

El Moianès continua sumant nous habitants any a any i acumula un creixement de gairebé un 8% des que és comarca. En els darrers cinc anys, s'ha passat dels 13.209 habitants del gener de 2016 als 14.209 el 2021, segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). De gener de 2020 a gener de 2021 la comarca va guanyar 324 nous habitants, un 3% més que l'any anterior. La xifra simbòlica dels 14.000 habitants es va superar, per primera vegada, l'any 2020.

L'augment de població és força desigual en els 10 municipis. Tot i que cap perd població, destaca el creixement de Castellterçol, Calders, Collsuspina i Moià. L'Estany i Santa Maria d'Oló són els pobles que s'han mantingut més estables aquests anys, mentre que la resta han tingut creixements del voltant d'un 3%.

Castellterçol ha estat el

Població al Moianès (2016-2021)

	2016	2021	Variació (2016/21)
Calders	953	1.063	11,5%
Castellcir	726	753	3,7%
Castellterçol	2.351	2.632	11,9%
Collsuspina	349	387	10,8%
L'Estany	404	408	0,9%
Granera	79	85	7,5%
Moià	5.957	6.474	8,6%
Monistrol de Calders	699	716	2,4%
Sant Quirze Safaja	637	660	3,6%
Santa Maria d'Oló	1.054	1.065	1,0%
Moianès	13.209	14.243	7,8%

municipi que més ha crescut des de la creació de la comarca, sumant gairebé 300 habitants, que suposen un 12% de creixement, mentre que la capital, Moià, ha tingut un creixement de més del 8,5%

i ja frega els 6.500 habitants. Calders, amb 1.063 habitants, ha tingut un creixement de l'11,5% en els darrers 5 anys. El municipi va superar la xifra simbòlica dels 1.000 habitants amb l'actualització

del padró del gener de 2020.

L'alcalde de Moià, Dionís Guiteras, creu que el fet de ser comarca ajuda més a la visibilització i a donar a conèixer el territori però no creu que aquest fet sigui

Èrika de Juan i Quim Hugas amb els seus tres fills: Od

un dels motius pels quals el Moianès experimenti aquest creixement de població. Per a Guiteras hi ha dues raons molt clares: "La Covid i una segona de més conjuntural que té a veure amb el preu de l'habitatge."

L'esclat de la pandèmia de la covid-19, el març de 2020, i en especial el confinament domiciliari han generat un fenomen que s'ha viscut en molts punts de Catalunya de persones que han optat per un canvi de vida i deixar de viure en zones urbanes i optar per zones més rurals

A Castellcir, gairebé de casualitat

Laura García, César Fernández i els seus fills viuen al Moianès des del desembre de 2020

Castellcir

G.P.

Quan els preguntes què els ha dut a Castellcir, el César Fernández i la Laura García riuen i responen alhora "una casualitat". La parella i el seus dos fills, el Diego i el l'Arnau, de 10 i 6 anys, viuen al Moianès des del desembre de 2020. Feia 10 anys que vivien a Barcelona i, abans, havien viscut a Girona. De tant en tant miraven opcions per comprar una casa, sobretot cap al Maresme, perquè el César és un apassionat del mar. "Però aquella zona era molt cara", diu. I així va ser com, durant el confinament, en un web van topar amb un

anunci d'una casa en venda a Castellcir, que van anar a veure. "A la primera visita, la casa no ens va agradar però ens va agradar l'ambient del poble", apunta la Laura.

"A la primera visita, la casa no ens va agradar però sí l'ambient del poble"

Una de les coses que, inicialment, els feia enrere era la carretera perquè la seva idea era que els nens seguissin a l'escola de Barcelona. Saber

que al poble hi havia escola va ser clau. "Ens vam entrevistar amb la direcció abans de signar la compra de la casa i va ser quan vam fer el pas. Era ideal per oblidar-nos del cotxe", explica la Laura.

Coincideixen a dir que el canvi de vida no ha estat dramàtic perquè ha estat volgut. El César teletreballa, des de 2010, per una empresa de l'Empordà, viatja força i riu tot dient "abans agafava l'AP-7 i ara, la carretera de Collsuspina". La Laura sí que ha fet un canvi més radical. És professora de ioga i tenia un centre a Barcelona que va tancar com a conseqüència de la pandèmia. En un primer moment va

César Fernández, Laura García i els seus fills Diego i Arnau. Viuen a Castellcir des del 2020

ri, Gina i Àlex, construint una torre

Roda el món i torna al Born

Èrika de Juan torna amb la seva família a Moià, on va viure fins a 18 anys

Moià

G.P.

L'Èrika de Juan defineix la seva família com a "molt nòmada". Va marxar de Moià quan tenia 18 anys per estudiar i fa un any que hi ha tornat, amb 43 anys, i acompanyada del seu marit Quim Hugas i dels seus tres fills Odri, Gina i Àlex, de 7, 4 i 2 anys.

El Quim és enginyer geòleg i ella és nutricionista amb consulta pròpia. Tots dos, a més, són instructors de submarinisme i això els ha permès viure, al llarg dels últims 20 anys, en llocs tan diversos com Indonèsia, l'Uruguai, Egipte, la República Dominicana i Nova Zelanda. Fins al 2019 vivien a Torroella de Montgrí però

necessitaven un canvi. "Les temporades de calor cada cop són més llargues i ens calia més muntanya, un poble més petit i més tranquil", relata De Juan. El juliol de 2019 i per circumstàncies familiars es van traslladar al poble del Quim, Sant Just Desvern, on els va agafar el confinament, el fet clau per tornar a canviar. "Era tot molt desconegut i va ser quan vam dir 'nosaltres no encaixem en aquest format de ciutat", confessa. I van decidir començar a buscar casa a Moià. En van trobar una que sempre els havia agradat molt i de seguida van poder-s'hi traslladar.

L'Èrika defineix el retrobament amb el poble com un fet impactant, ja que

"hi ha coses que són exactament iguals" i, en canvi, "encara em sorprèn veure cases a llocs que abans eren muntanya".

Estan satisfets amb el canvi, especialment pels nens, que participen en activitats extraescolars com l'Escola de Trail del Moianès o l'Espai Musical i que, segons Èrika de Juan, "fa la sensació que si fóssim a una altra banda no podríem fer". Troben molt a faltar una piscina coberta on poder anar a nedar, ja que ara s'han de desplaçar a Manresa o a Caldes.

Moià és el lloc definitiu per a aquesta família? "Nosaltres mai sabem si és el lloc definitiu. Ara som aquí i estem molt contents i felços", diu. El temps dirà.

amb habitatges més grans, més proximitat a la natura o més sortides. El Moianès no n'és una excepció i així ho mostren els dades de 2020 a 2021, en què la població de la comarca creix, globalment, al voltant d'un 3%. De fet, el Barcelonès és la comarca que entre 2020 i 2021 ha perdut més població, un 5%, segons dades de l'Idescat. La resta de comarques catalanes guanyen totes població excepte el Pallars Jussà, el Segrià i la Ribera d'Ebre. "La covid ha fet que moltes persones que tenien segona residència al

Moianès s'hi hagin quedat a viure i empadronat", apunta en Guiteras. Aquesta tendència, de substituir les segones residències per habitatges habituals, ja s'apuntava abans de la pandèmia. "L'estudi de quantificació de segona residència al Moianès i el seu impacte econòmic", publicat a l'abril pel Consell Comarcal del Moianès, apunta que el 1991 la comarca tenia 2.379 habitatges de segona residència i el 2019 aquesta xifra era de 1.898.

Més enllà de la pandèmia, un altre motiu conjuntural,

que ha fet guanyar habitants és el preu de l'habitatge, un fenomen que ja s'estava

"Moltes persones amb segona residència al Moianès s'hi han quedat a viure"

detectant en els darrers anys. "Pels preus del lloguer hi ha una expulsió de persones de l'àrea metropolitana i

la comarca ofereix un lloc a prop, que és *xulo*, i és més senzill viure-hi que a Barcelona ciutat", apunta Dionís Guiteras. Afegeix, a més, que el 80% de la població de Catalunya vivia en un 20% del territori. "No només no hi caben sinó que quan a algú li falta la feina es fa molt difícil assumir els costos de l'habitatge de Barcelona ciutat." Guiteras afegeix un altre argument que "ens va fer molt forts a l'hora de lluitar per la creació de la comarca", que és el fet que "un 80% de llocs de treball del Moianès

estan ocupats per gent que viu la mateixa comarca".

L'alcalde de Moià considera que, malgrat aquest augment del 8% de la població, els serveis públics com les escoles o els centres de salut no estan tensionats, sinó que ha estat un creixement assumible. On sí que s'ha percebut un augment de demanda, segons Guiteras, és als serveis socials. A aquest fet també s'hi ha d'afegir que l'habitatge s'està esgotant a gairebé totes les poblacions de la comarca i això fa que els preus s'apugin molt.

continuar fent classes a la ciutat però les restriccions i el fet d'haver de fer la C-59 quan és glaçada van fer que acabés de fer el tomb i impulsés classes *on line*. "La gent que m'arriba ja no es vol desplaçar i això ho puc fer des d'aquí", explica.

A Castellcir s'hi han sentit acollits des del primer dia. "Hem arribat a un poble on molta gent són nous", diu la Laura. "És com si el poble s'hagués repoblat amb gent de la perifèria, de fora el Moianès", afegeix el César.

Valoren la tranquil·litat, el fet de tenir el bosc a la vora i enyoren poques coses més enllà dels amics. També troben que la comarca té l'espai geogràfic però no el burocràtic perquè, diuen, "encara hi ha moltes coses que acaben a Manresa o a Vic". "Vivim en una zona meravellosa però falta consolidar-ho", diuen la Laura i el César.

Un creixement natural negatiu

Moià A causa de la pandèmia de la covid-19, els naixements han disminuït i les defuncions han augmentat a tot Catalunya. El 2021 el Moianès ha tingut un creixement natural negatiu de -95. És a dir, han mort 95 persones més de les que han nascut. Per tant, l'augment de població s'ha produït pels moviments migratoris tant interns com de fora el país. En tots les comarques catalanes, la xifra de defuncions ha estat superior a la de naixements.

Fes km0
Sant Quirze Safaja

SQS
EL POBLE QUE VOLS VIURE

Comerços:

La Bunica
Bianet
Centre mèdic Moianès
Farmàcia Mireia Feu
Cafè Fantini
Fai Natur
Taller J.Bou

Restaurants:

Càmping l'Illa
El Revolt
La Fonda
La Masia

Allotjaments:

Casa de Colonies R.V.
Masia Bernils
Càmping l'Illa

www.sqs.cat

aj.santquirzesafaja

Xavier Baraut, enginyer de 46 anys, és alcalde de Santa Maria d'Oló des de 2019. Després d'un mandat a l'Ajuntament com a regidor es va decidir a encapçalars l'única llista que es va presentar. Estan treballant en el POUM, el desllorigador de molts projectes.

“Una de les raons del POUM és veure cap on fem anar el poble”

Entrevista a Xavier Baraut, alcalde de Santa Maria d'Oló

Santa Maria d'Oló

Queralt Campàs

És d'Oló de tota la vida?

No, soc de Gironella (Berguedà).

Com va arribar al poble, doncs?

Visc a Santa Maria d'Oló des del 2004. La meua dona és d'aquí i hi vam acabar vivint per proximitat amb els entorns laborals.

Quin va ser el recorregut fins a arribar a l'alcaldia?

A l'Ajuntament vaig entrar a la legislatura anterior, el 2015 com a regidor, i en aquesta última s'hi va voler donar continuïtat i va escaure que jo em situés al capdavant.

Ja havia estat implicat en política anteriorment?

Estava en un grup de gent que formàvem part de l'ANC. En un moment donat, com que hi ha d'haver renovació cada quatre anys nosaltres vam plegar i va ser en aquell moment quan es va començar a parlar de fer una llista municipal.

Tenen majoria absoluta d'Esquerra...

Sí, aquesta segona legislatura vam ser llista única. No és tan emocionant en el moment de les eleccions.

Deu ser més fàcil governar sense oposició.

Bé, som un grup molt heterogeni. Ja vam buscar gent amb diferents maneres de veure les coses i l'oposició ens la fem entre nosaltres mateixos. A més a banda dels nou regidors tenim tres o quatre persones de la llista que també col·laboren i ens ajuden en moltes tasques. Com que és un grup relativament nombrós cadascú pot aportar la seva visió. Jo soc l'alcalde perquè hi ha d'haver aquesta figura, però intentem treballar molt en equip. A mi m'agrada dir que les coses les fem entre tots i que som un equip de govern. Fins i tot amb tots els escrits o comunicats d'alcaldia com el de festa major he agafat la mania de firmar-los com a equip de govern, no com a alcalde. Sé que em toca i sé que ho soc,

però m'agrada treballar en equip i, per descomptat, jo tot sol no arribaria enlloc. Com diem sempre a nosaltres “per posar-te en un lloc així o fas feina o et quedes a casa. Ja que hi ets com a mínim que es noti”.

Com han viscut la covid-19?

Està sent una legislatura molt dura en aquest aspecte.

“Som un grup heterogeni i l'oposició ens la fem entre nosaltres”

“Vam començar amb el ‘Glòria’ i després la covid. És complicat gestionar-ho tot”

“No poder donar opcions per créixer a una empresa ens preocupa”

“El 85% de les obres de l'edifici del Centre Recreatiu estan subvencionades”

Vam començar amb el *Glòria* vam seguir amb la covid-19 i encara hi som. És complicat gestionar-ho tot. Ara mateix ho tenim tot preparat per les festes i hem de tornar a reestructurar-ho.

Del principi a ara la gent ha canviat la perspectiva?

Al principi hi havia molta desconeixença i por. Dia a dia intentàvem traslladar la poca

informació que rebíem als veïns per donar tranquil·litat i que fossin conscients del que passava.

Alguns pobles han notat un augment de població deguda al confinament. Ha sigut el cas d'Oló?

Sí. Nosaltres teníem uns 1.020 habitants i ara en tenim uns 1.040. No ha vingut gent desconeguda sinó persones amb segones residències i que treballaven a Barcelona entre setmana. Era molt més senzill per a ells confinar-se en un poble que en una gran ciutat i s'han acabat empadronant aquí.

És el primer mandat que és alcalde, abans havia sigut regidor. No sé si és d'hora per dir-ho, però té pensat tornar-se a presentar?

És d'hora per dir-ho! Aviat hem de començar-ho a pensar. Sincerament, encara no n'hem parlat amb els companys, ho tenim present i sabem que ens tocarà tractar-ho aviat, però no hi hem pensat perquè hem tirat endavant molts projectes alhora, últimament.

Doncs parlem de l'obra de govern. Com està la reforma del POUM?

Gràcies a una subvenció de la Diputació estem a punt d'acabar el POUM rural, és a dir, la reforma de normes subsidiàries, el que comprèn les zones no urbanes. L'hauríem d'haver aprovat a finals d'any i se'ns està allargant, perquè la covid-19 ens ho ha frenat tot una mica, però possiblement durant el primer trimestre d'aquest el tinguem enllestit. Les normes subsidiàries representen un canvi important perquè tenim molt entorn rural i actualment no podem fer gaires actuacions. Per exemple, la instal·lació de plaques solars no està prevista. Entenem que a finals del 2022 el tindrem i després ja podrem fer el següent pas, que és fer el POUM.

El POUM que hi ha ara de quin any és?

Del 1991.

La intenció és actualitzar-lo per poder fer actuacions que ara no es poden dur a

Xavier Baraut està al capdavant de l'Ajuntament de Santa Maria d'Oló des del 2019

terme?

I, a part, poder endreçar el poble. Hi ha algunes qüestions cabdals que s'han de canviar al poble que depenen directament del POUM, com la creació d'un polígon industrial. A hores d'ara, només hi ha una zona on es podria fer, i creiem que no és el millor lloc.

On el volen col·locar?

Teòricament, l'única zona on és viable situar-lo, amb el POUM actual, és a l'entrada del poble, un espai conegut aquí al poble com “l'empalme”, però creiem que no és el millor lloc. Anys enrere s'havia contemplat una altra zona situada en uns camps que hi ha venint de Manresa al deixar l'eix transversal, però el Departament d'Urbanisme de la Generalitat el va tancar. El que sí que sabem és que aquest projecte haurà de saltar de legislatura. Siguem nosaltres o no els que vinguin després, s'haurà d'acabar més tard.

Com es viu a la població aquesta qüestió del polígon?

Home, és necessari. Tenim dues empreses grans. Una d'ubicada gairebé al costat de la riera i l'altra al mig del poble. Aniria bé poder tenir una zona on desplaçar-les o, si més no, créixer, perquè tant una com l'altra no ho poden fer actualment. Per exemple, Sauleta, que és una de les dues, ha hagut d'agafar naus a fora. No poder donar opcions per créixer a una empresa del poble sap greu i ens preocupa molt.

La reforma del Centre Recreatiu és una demanda històrica?

L'hem tirat endavant nosaltres. A la legislatura anterior un tècnic en va limitar la capacitat perquè no complia amb certes mesures de seguretat. Va passar a estar capacitat per màxim 50 persones i amb la quantitat d'activitats que hi fèiem era inviable poder mantenir aquest antic teatre. A través d'un primer estudi que ens va fer la Diputació l'any 2017 i sospesant diverses idees vam decidir transformar-lo en un espai multicultural. La ràdio, l'Escola de Música i el Moviment Júnior, que ara estan en un altre edifici, i el local d'entitats, els traslladarem al Centre Recreatiu, al centre del poble. També hem optat a una subvenció per fer el projecte executiu i una altra partida de diners per poder gestionar-lo: 330.000 euros de Diputació i 370.000 euros de Generalitat. Per tant, gairebé un 85% de l'edifici serà subvencionat i el setembre d'aquest any vam poder començar les obres.

Fins quan tenen previst que s'allarguin?

Amb tot el problema que hi ha ara de subministraments com el ferro i el formigó, se'ns està endarrerint. El dia 10 de gener vam començar les obres internes. L'enderroc està fet encara que no ho semblava perquè la façana no la podem tocar, és patrimoni. En principi, aquest estiu hauria d'estar finalitzat. La nostra idea és que el setembre del

ALBERT LLIMOS

2022 les classes de l'escola de música comencin a l'edifici nou.

Un altre dels temes cabdals és la depuradora, no?

Aquí aboquem a llera i la depuradora és una demanda de fa molts anys. A la legislatura anterior l'ACA va treure en concurs diferents depuradores i la que ens tocava a nosaltres no ens semblava la més adient. Bàsicament, perquè era una depuradora compacta i no hi havia tractament de fangs. Ens va costar molt renunciar a aquest projecte, però vam valorar que a la llarga seria un problema per al poble i, per tant, vam decidir renunciar-hi. Ens va costar dos anys prescindir del projecte perquè ja hi havia empresa adjudicatària, i llavors vam començar a fer

passos per fer-ne una d'adaptada a les nostres necessitats. La pandèmia va aturar-ho tot, però vam continuar insistint fins que vam aconseguir el compromís de l'ACA per tirar-ho endavant. Ara com ara ja hi ha el projecte en mans de l'Àrea de Sanejament del Bages per poder-lo fer i està en fase d'aprovació. Esperem que el primer trimestre del 2022 surti la licitació d'aquesta depuradora. No crec que durant la legislatura la vegem acabada, però el més important és que la veurem començada.

Tenen gaires projectes en marxa...

I no pas petits! La depuradora és una cosa que es notarà quan estigui feta.

És una reivindicació històrica?

Sí. Vaig veure algun butlletí del 2006 en què ja es deia que estaven a punt de començar les obres. Fins que no ho veig no ho diré fermament, però espero començar a veure moviment el 2022.

També hi ha moviment pel que fa als edificis escolars. Es vol unir l'escola primària amb la llar d'infants?

És una reivindicació molt antiga. Fa anys que es van portar unes caragoleres per ampliar l'escola, que és d'obra, i es va dir que en dos anys marxarien i es faria l'ampliació de l'escola amb obra, però encara les tenim. S'ha parlat molt amb Ensenyament per trobar alguna solució i se'ns va dir clarament que si s'havia de fer d'obra seria molt complicat. Finalment, es va arribar a la conclusió que hi havia la possibilitat de treure les dues caragoleres i portar-ne dues d'última generació per incloure-les amb l'entorn. Ens va semblar una bona opció, almenys per poder millorar-ho, i es va demanar la possibilitat de portar una tercera caragolera i moure-hi la llar d'infants. Ara estem pendents de pressupostos.

Com valora la reforma de la C-59?

Sabem que a dia d'avui la reforma arriba a Mojà i s'està treballant per avançar un altre projecte que va fins a

l'eix. La nostra capital és Mojà i si tenim en bones condicions la carretera, millor. Per tant, ho valorem molt positivament.

Com està l'oferta d'habitatge?

La problemàtica més gran d'habitatge que tenim és que gairebé tota la construcció

“Esperem que durant el primer trimestre del 2022 es liciti la depuradora”

“Som un poble viu i tenim una regidoria de Cultura que treballa molt”

que es fa són cases i, com a resultat, les persones joves ho tenen complicat per trobar pis. Els que hi ha són a la part antiga i molts fa temps que estan tancats. Una de les raons per fer el nou POUM és analitzar com volem enfocar el poble, a escala econòmica. Si al final veiem que és inviable la construcció del polígon

industrial potser hem de virar el poble a una gestió residencial. Ara hem fet diferents enquestes a la població i als veïns per acabar de perfilar la idea de cap on encarar el nou POUM i a partir d'aquí decidirem.

S'ha fet un procés participatiu?

Sí, en format telemàtic i en paper perquè tothom el pugui tenir. Amb diferents preguntes, per conèixer l'opinió de tothom, com per exemple sobre la zona on situar-lo. El POUM és una cosa que espanta, però crec que està ben explicada.

La dicotomia és indústria o serveis?

Estem molt ben comunicats tant amb Manresa com amb Vic i potser si no es pot potenciar una cosa s'ha de potenciar l'altra. Podem ser un poble de serveis o una vila on la gent que treballi en aquests llocs hi pugui viure.

La vila compta amb un bon teixit cultural?

És impressionant. Som un poble molt viu i tenim una Regidoria de Cultura que treballa molt. Tenim l'Espai Hemalosa amb les grades i intentem treure-li molt suc. Fem molts concerts. Aquest any va venir en Pep Sala, Lluís Gavaldà, el Festival TEST... Ens movem molt i crec que és necessari.

FESTA MAJOR SANT VICENÇ A CALDERS 2022

Ajuntament de Calders

DISSABTE 22 DE GENER

De 10 a 12 **Jocs infantils** a càrrec de la Comissió de Festes.

D'11.00 a 12.00 **Presentació 'Els orígens de l'hostaleria a Calders'**, síntesi publicada amb motiu del centenari de Cal Soldevila (1921-2021), a càrrec de la historiadora Mireia Vila.

De 12 a 13.30 **Missa solemne** en honor del sant, amb cant dels goigs al final, i tot seguit, un **concert** del grup manresà Quarta Justa, format per les veus de Cristina Gamisans, Montserrat Fàbrega, Laia Capellas i Anna Giralt, acompanyades a la guitarra per Francesc Vallès.

De 16.00 a 17.30 **Recollida de deixalles** a Calders.

DIUMENGE 23 DE GENER

De 9.00 a 9.30 Inici **caminada popular** de Sant Vicenç.

Recorregut 9km amb desnivell de 250+ Inscripcions i sortida al Mirador de Calders. En arribar tots els participants rebran un plat de baieton, a càrrec del Mirador i la Comissió de Festes. Preu: 5€

més de **100 anys** de tradició lletera

AGROFRESC®

Productes artesans i de proximitat

LA TORRE km.0 EL CANADELL

www.agrofreq.com 620 86 92 89

Elaborem iogurts, llet fresca, mató, formatges i postres

Gener de foc, traginers i danses

Les festes majors d'hivern de Moià i Castellterçol reapareixen en la setmana dels barbuts adaptades a la situació epidemiològica

Moià

Jordi Gibert

El Moianès es prepara per a la celebració de bona part de les festes majors d'hivern dels pobles de la comarca. La setmana dels barbuts inicia aquestes festes, que permeten copsar l'estat de la cultura popular. En aquest sentit, tot i el parèntesi causat per la pandèmia, Moià i Castellterçol són els municipis on la celebració gaudeix de millor salut.

Moià té com a dies assenyalats al calendari Sant Antoni (17 de gener) i Sant Sebastià (20 de gener), i el pes de les festes recau en dues entitats i l'Ajuntament. Per Sant Sebastià, el Grup de Danses Tradicionals són el pal de paller de les celebracions i per Sant Antoni, la Comissió dels Tres Tombs de Moià.

La festa major d'hivern comença la vigília de Sant Sebastià; les antigues comparses que segles enrere anunciaven l'arribada de les festes patronals han arribat fins als nostres dies amb el Ball de Garroffins. És la cita en què llueixen els més petits, nens i nenes de 6 a 11 anys ballen a les diferents places del poble acompanyats d'un personatge peculiar, el Pollo. Ramon Tarter, tècnic de Cultura de l'Ajuntament de Moià, explica que és una figura coneguda des del segle XVII que compleix la funció del capgròs en altres poblacions, és a dir, obrir el pas en processons o cercaviles i que sol acabar atabalant adults i mainada.

Moià és un exemple de poble que adapta les festes tradicionals als nous temps amb la flexibilitat indispensable per preservar-les i que

COBLA CIUTAT DE SABADELL

Moià

El Pollo Matapuços Robaescaroles és una figura estrafolària que obre pas als garroffins, dos elements emblemàtics de cultura popular de Moià estretament lligats a la festa major d'hivern. La seva presència a les festes de Sant Sebastià es coneix des del segle XVIII. El Pollo també acompanya els gegants de la vila durant la festa major d'estiu per posar ordre, de manera poc eficaç, a la cercavila.

AJUNTAMENT DE CASTELLTERÇOL

Castellterçol

Enguany a Castellterçol la festa de Sant Antoni és limitada. Començarà a Cal Llauner, on els agremiats recolliran la bandera i acompanyaran els Ancians d'Honor a l'església de Sant Fruitós. A continuació es farà l'ofici solemne, en què es cantaran els goigs i es beneiran els panets de Sant Antoni. S'han suspès la passada dels Tres Tombs i el Ball de Vetlla per la situació epidemiològica.

no ha dubtat a variar les dates que marca el calendari religiós amb l'objectiu de garantir que sobrevisquin. Per Sant Sebastià sí que s'ha mantingut el 20 de gener com a dia festiu, on

es fa l'ofici solemne i els garroffins tornen a fer acte de presència. Tot i això, el dia més esperat és el primer diumenge després de Sant Sebastià, en què el Grup de Danses Tradicionals omple la

MAGADINS VELL, ANNA SURROCA

Calders

El baieton és un trinxat típic del Moianès. A Calders el serveixen per Sant Vicenç, dia 22 de gener. La particularitat d'aquest plat recau en el fet que utilitza una varietat de col autòctona: la col de Calders o col del Moianès. El plat destaca pel sabor intens i un color verd fort que li dona la col calderina i que el diferencia del trinxat de muntanya o d'altres trinxats de l'interior de Catalunya.

COBLA CIUTAT DE SABADELL

Moià

La festa major d'hivern de Moià, gràcies a la implicació del Grup de Danses Tradicionals, és l'escenari d'un ampli ventall de danses populars. El Ball del Ciri mostra el traspàs dels agremiats de la confraria de Sant Sebastià. També és el dia per poder veure el tradicional Ball de Gitanes. Per Sant Antoni, el Ball del Contrapàs es converteix en un dels moments àlgids de la festa.

plaça Major, amb el Ball del Ciri i el Ball de Gitanes com a grans atractius. Per Sant Antoni, Tarter apunta que des de la recuperació dels Tres Tombs de Moià, als anys 80, es va traslladar la festa

a l'últim cap de setmana de gener per garantir-ne la bona salut. Com a curiositat, el cavall del banderer en aquesta festa ha de ser un cavall nascut, criat i que visqui a Moià.

Entre els traginers de Castellterçol hi ha fins a tres generacions d'algunes famílies

A Castellterçol tenen Sant Fruitós (21 de gener) com a patró i el Gremi de Traginers manté amb més de 200 socis la festa dels Tres Tombs el 17 de gener. L'entitat reuneix membres d'altres pobles veïns com Castellcir, Sant Quirze Safaja i Granera. Tot i que aquest any la situació epidemiològica ha impedit celebrar la setmana dels barbuts de manera habitual, la tradició sembla que no corre el risc de desaparèixer.

Calders, Santa Maria d'Oló o Monistrol també commemoren els sants

Joan Capdevila, membre del Gremi de Sant Antoni, explica que amb el pas dels anys la festa de Sant Fruitós ha patit canvis. La foguera feta a la plaça Vella continua sent-ne l'epicentre, però la tradició de recollir fusta per les cases la vigília del dia del sant patró ja no es conserva. Des de fa uns anys tampoc coincideix amb la fira d'hivern, que ara s'inclou en la Fira de Fires de Castellterçol. Tot i així, la foguera segueix reunint a plaça bona part del poble per fer l'esmorzar de festa major, si més no fins a l'arribada de la covid-19. Pel que fa a la celebració de Sant Antoni, Capdevila detalla que al gremi és comú trobar fins a tres generacions d'una família, cosa que garanteix el relleu generacional. També hi ha presència femenina a l'entitat, en són un bon exemple les abanderades d'aquest any, totes tres dones.

Un altre poble que commemora la festa de Sant Antoni és Monistrol de Calders, tot i que abans de l'arribada de la pandèmia ja la celebrava al febrer, coincidint amb carnaval. Calders té com a patró Sant Vicenç (22 de gener), dia en què era típic servir el baieton, trinxat fet amb col de Calders. Finalment, Santa Maria d'Oló manté com a festiu el dia de Sant Sebastià,

Vine a Oló,
descobreix-nos!

RETAULES BARROCS RUTES FAMILIARS PATRIMONI ROMANIC RIQUESA GEOLÒGICA LLEURE SALUDABLE

www.olo.cat @ajuntament_olo

Josep Maria Bou, propietari de l'estanc del carrer de Baix, mostra el cartell amb el número de la Gossa en presència d'Andrea Villaran, dependenta

GRIBELDA ESCRIGAS

entitat que sempre va a buscar el màxim i segur que es nota en el nivell de qualitat de tot el que fan.”

El president d'Activaterçol, Jordi Catot, confirma la previsió de l'alcalde. L'entitat, que es va crear l'any 2007, organitza una dotzena d'activitats culturals i festives cada any. Una de les més destacades és l'Activàrium, el primer dissabte de juliol, amb música i teatre pels carrers del poble. Catot diu que amb els diners que han quedat a l'entitat podran portar un cartell amb figures més rellevants. Amb el donatiu habitual que obté de la venda de les participacions i els diners del premi tindran més recursos, però assegura que “ho reinvertirem tot en l'entitat i en el poble”.

Activaterçol també organitza moltes altres activitats, com el mercat del trasto o el tret de sortida de la celebració el divendres de festa major o la mostra de vins i caves, al setembre. Els seus membres es van encarregar de repartir els talonaris amb 25 butlletes cadascun. Catot explica que no va quedar cap participació per vendre. Reconeix, tot i l'alegria inicial, no s'han deixat emportar per l'eufòria. “En aquest sentit som molt catalans”, diu. Però afegeix que si no arriba a ser per les restriccions de la covid “aquell cap de setmana ensorrem el poble”.

I Josep Maria Bou, l'amo de l'estanc que va fer les participacions i que també regenta una ferreteria i una drogueria, no amaga la seva satisfacció per haver portat la sort al poble. Diu que, arran del premi, hi ha més interès per comprar loteria. Paradoxalment, diu que ell no és gaire aficionat al joc, però que aquesta vegada es va quedar les dues primeres butlletes d'un dels talonaris que va fer per a Activaterçol. Amb un punt d'ironia, assegura que “l'any que ve hi tornarem. Això serà com la Bruixa d'Or de Sort!”.

“Ha estat un cop moral molt positiu per al poble”

Castellterçol encara paeix el fet d'haver rebut 9 milions de la Gossa de Cap d'Any

Castellterçol

J.V. Amb uns 2.500 habitants, un premi de 9 milions d'euros venut en unes 450 participacions premiades amb 20.000 euros cadascuna –uns 17.000 un cop restats els impostos– per força ha d'haver arribat a un percentatge significatiu de la població de Castellterçol. El dia 31 de desembre al migdia, l'eufòria esclatava en aquesta localitat quan es va saber que l'estanc del carrer de Baix, un carreró estret del nucli antic, havia venut íntegrament el primer premi. El repartiment, però, l'havia fet l'entitat Activa-

terçol. Els seus 17 membres havien repartit una petita fortuna en butlletes de quatre números en què es jugava un euro a cadascun i els compradors feien un donatiu d'un euro més. Entre aquests quatre números hi havia el 72656. Dues setmanes després, els veïns van pintar el fet que passarà a la història del poble.

“De fet, potser la repercussió d'haver rebut un premi tan gran encara no s'ha vist. El fet que s'hagi repartit en participacions fa que hagi de passar un temps per gestionar-ne el cobrament. Però són 9 milions que per a un poble com el nostre és una

“Si no és per la covid, aquell cap de setmana ensorrem el poble”

barbaritat”, diu l'alcalde, Isaac Burgos. “I el més important és que ha tocat a molta gent perquè les participacions s'han repartit molt. Hi ha hagut molts guanyadors, segur. Veurem més endavant si es fa notar o no, però de moment el que diu la majoria de la gent és el tòpic que servirà per tapar forats. En tot

cas, és d'hora per veure si la gent es gasta els diners i veure inversions.” Burgos admet, però, que “ha estat un cop moral positiu molt gran per al poble. Un *xute* de moral. Tothom pregunta als coneguts si els ha tocat alguna cosa”. L'alcalde explica que, després de prop de dos anys molt complicats, “hi ha hagut ganes de celebrar-ho i si no s'ha fet més és perquè les restriccions no ho han permès. Fan que sigui més difícil d'exterioritzar”.

L'alcalde es mostra confiat que el premi farà que Activaterçol doni una important empenta a les activitats que fa al llarg de l'any. “Són una

Dimecres 19 de gener

Celebrem la festa major d'hivern amb el conte de **La pallasa Priska** i un taller de maquillatge.

A les 17.30h a la Biblioteca Municipal.

GARROFINS, POLLO I TEIERS que faran la tradicional ballada de la vigília de Sant Sebastià pels carrers de la vila.

A les 19.00h amb sortida des de Can Carner.

Dijous 20 de gener

FESTA DE SANT SEBASTIÀ, PATRÓ DE LA VILA DE MOIÀ

Ofici solemne i a la sortida, ballada dels Garrofins.

A les 12.00h a l'església parroquial.

Diumenge 23 de gener

Danses tradicionals de Moia: **Ball del Ciri, Ball de Gitanes i Ball de Garrofins**. Interpretades per la Cobla Sabadell.

A les 13.00h a la plaça de davant del CAP.

Diumenge 30 de gener

TRES TOMBS

A les 13.00h **Ball del contrapàs curt de Moia** en el moment de l'arribada dels administradors i la bandera del gremi a la plaça Major per rebre la benedicció del tercer tomb.

Per a més informació:
www.moia.cat

Ajuntament de Moia

COMENCEM L'ANY AMB EMPENTA

El Moianès ofereix formació per a l'obtenció de certificats de professionalitat a través del programa de formació ocupacional del SOC

El Consorci del Moianès ofereix dos cursos de formació ocupacional adreçats prioritàriament a persones en situació d'atur, amb obtenció de certificats de professionalitat de l'àmbit administratiu, subvencionats pel Servei d'Ocupació de Catalunya.

Els cursos que tenim programats són:

Activitats de gestió administrativa (ADGD0308)

És un certificat de professionalitat de nivell 2 de 920 hores que inclou pràctiques en empreses. Per accedir a fer el curs cal disposar de l'ESO, un FP1, tenir fins a 2n de BUP aprovat o bé la prova d'accés a cicles formatius de grau mitjà. L'obtenció del títol et capacita per treballar com a personal administratiu de comptabilitat, facturació, comercial, serveis de personal...

El curs es portarà a terme de dilluns a divendres de 9 del matí a 3 del migdia de gener a octubre de 2022.

Operacions auxiliars de serveis administratius i generals (ADGG0408)

És un certificat de professionalitat de nivell 1 de 470 hores de durada que inclou pràctiques en empreses. No cal tenir cap titulació prèvia per accedir-hi, només demostrar coneixements de lectoescriptura i operacions matemàtiques bàsiques. L'obtenció del títol et capacita per treballar com a auxiliar de serveis administratius, en centraletes, recepció, serveis de correus... El curs es portarà a terme de dilluns a divendres de 2/4 de 4 de la tarda a 2/4 de 8 del vespre de gener a juliol de 2022.

- Les places són limitades a 15 persones per curs i es realitzarà un procés de selecció per tal de poder escollir l'alumnat que finalment podrà participar de l'acció formativa.
- Per a més informació i realitzar la inscripció es pot fer a través d'aquest formulari <https://forms.gle/P2GhYuPA9L4XXVQ19>, per correu electrònic a formacio@consorcidelmoianes.cat o bé per telèfon al 93 830 14 18.

Nou programa: Formació Professional Dual

El Consorci per a la Promoció dels Municipis del Moianès iniciarà a través d'una subvenció del SOC un nou programa adreçat a joves, que inclou formació professionalitzadora i contractació laboral. Es tracta del programa de Formació Professional Dual.

El programa inclou les següents accions:

- La contractació d'una persona en situació d'atur per executar les accions d'orientació i acompanyament de les persones que participin en el programa.
- La formació per a 10 joves de 16 a 29 anys en auxiliar administratiu de 390 hores, amb obtenció del certificat de professionalitat.
- La contractació laboral de sis persones participants en el programa durant un any.

El programa té una durada de 18 mesos i s'iniciarà durant aquest mes de gener.

OFERTA D'11 LLOCS DE TREBALL DEL PROGRAMA "TREBALL I FORMACIÓ" AL MOIANÈS

El Consell Comarcal del Moianès per aquest any 2022 en el marc de la convocatòria del programa "Treball i formació" del Servei d'Ocupació de Catalunya oferirà 11 llocs de treball per a persones en situació d'atur. L'objectiu és que les persones en situació d'atur i més allunyades del mercat de treball o bé amb més dificultats d'accedir-hi millorin la seva ocupabilitat mitjançant un contracte laboral, un acompanyament i actuacions formatives.

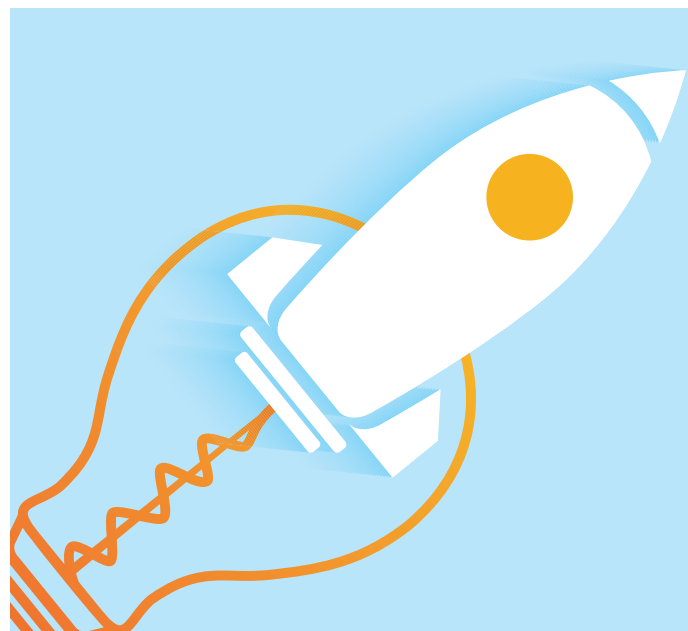
A partir del 28 de febrer s'iniciarà el programa de treball i formació adreçat a persones majors de 45 anys o més que estiguin en situació d'atur inscrites com a demandants d'ocupació no ocupades amb quatre llocs de treball vinculats en tasques de manteniment i neteja i tasques de suport administratiu.

Per a més informació us podeu adreçar al Servei d'Ocupació del Moianès, demanar cita prèvia trucant al 93 830 14 18 o per correu electrònic som@consorcidelmoianes.cat.

El Consell Comarcal i el Consorci han realitzat un total de sis noves contractacions en el marc de programes de foment a l'ocupació subvencionats pel Servei Públic d'Ocupació des del novembre fins a l'actualitat.

Un total de sis nous contractes per a persones en situació d'atur:

- Tres contractes en el marc del programa de "Joves en pràctiques" inscrits a la garantia juvenil durant sis mesos.
- Tres tècnics en el marc del programa "Agents d'ocupació i desenvolupament local" per a persones en situació d'atur o millora d'ocupació durant un any.

COMENCEM L'ANY AMB EMPENTA!

Nous projectes en marxa, més formacions i cursos i moltes novetats a la comarca.

**Vine i informa't al 93 830 14 18
www.ccmoianes.cat**

CONSELL COMARCAL
DEL MOIANÈS
@moianesturisme

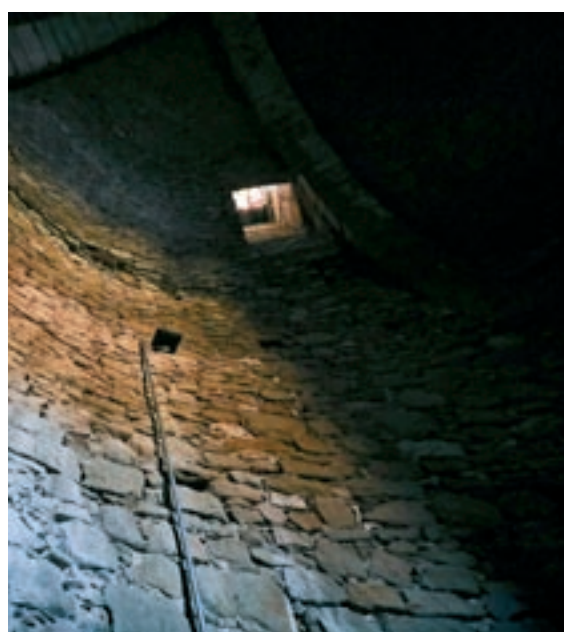

EL MOIANÈS
VETAAAAN!
@DEGUST...

PATRIMONI I CAPITAL NATURAL (V): POUES DE GLAÇ

ALBERT LLIMÓS

A dalt, imatges interiors i de la coberta, amb els dos arcs que suporten la volta. A baix, les finestres per on entraven i sortien els treballadors i els blocs de gel. A la dreta, el cremador d'escombraries

Poues, els magatzems de glaç

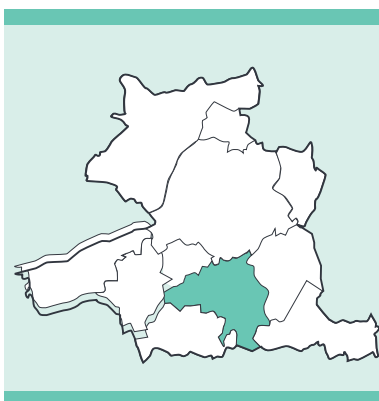
La indústria del gel va convertir la comarca del Moianès en el proveïdor més important de Barcelona

Castellterçol

Ferran Morera

Per què s'anomena poua, i no pou? La diferència es troba en la mida. Així com el cistell és més petit que la cistella, amb la poua se segueix la mateixa norma. A Castellterçol van aprofitar la forma natural del terreny per construir aquest conjunt de dipòsits de pedra, amples i fondos, on durant tres segles es guardava el gel que s'extreia de les rieres o es produïa en basses.

La petita glaciació va ser un període que es va allargar cinc segles, i que va colpejar amb especial rellevància a mitjans del XVII i principis del XVIII. Amb aquella baixada de temperatures, la comarca del Moianès va consolidar-se com el principal proveïdor de gel a Barcelona, fins al punt que entre mit-

Poues de glaç

SITUACIÓ
Castellterçol

QUÈ S'HI FA?
Explicacions concertades i tallers, els caps de setmana, per visitar i viure una experiència sensorial.

jans del segle XVII i el primer terç del XVIII va arribar a controlar majoritàriament el comerç de gel natural. El clima fred i la proximitat amb la capital comtal feien del Moianès un lloc perfecte per al subministrament de gel.

La poua fa 11 metres d'alçada i 8 de diàmetre. Forma part d'un conjunt de quatre poues consecutives sense estar connectades interiorment entre si, situades

molt a prop de la casa de la Ginebreda i l'ermita de Sant Gaietà, patró dels pouers. Inclou a l'Ecomuseu del Moianès, es tracta d'una cavitat cilíndrica coronada amb una cúpula ovalada, feta de pedra, i dues obertures de mida reduïda a la part superior. És per on s'introdueixen els blocs de gel i els treballadors, que havien de suportar unes condicions climàtiques adverses que els portaven a

treballar amb temperatures de fins a 40 graus sota zero, amb canvis de torn cada 20 minuts. Per conservar el gel alternaven capes de gel amb material aïllant, com la palla, amb l'objectiu d'evitar que quedés enganxat i es convertís en un glaçó gegant. La poua té un portell que facilitava l'evacuació de l'aigua quan l'increment de temperatures fonia el gel i l'abocava al riu.

La decisió d'habilitar la tercera poua per fer-la visitable recau en la coberta, amb dos arcs que suporten tota la volta. Va portar més feina de l'esperada, ja que van descobrir més d'un metre de brossa al seu interior. Entre les deixalles hi havia tres artefactes explosius de la Guerra Civil.

A través de les visites guiades, els visitants poden gaudir de tallers de meditació o de preparació de gintònics, a més d'experimentar un procés sensorial amb el fred, la humitat i la foscor amb què convivia els treballadors. Situada en una zona amb alta concentració de fluxos positius, ajuda els visitants a "carregar piles". No gaire lluny de la poua, també es pot veure l'antic cremador d'escombraries, que es transformarà en el nou centre d'interpretació de l'Ecomuseu del Moianès.

Art, territori i pensament crític

Obren a Moià l'espai A Cobert, on es programaran formacions, exposicions i recitals

Nerea Campo, aquest dijous a l'espai A Cobert de Moià

Moià

Mariona Fontserè

A la part vella de Moià, al carrer del Salt, fa cinquanta anys hi havia una cort de porcs. Avui s'ha convertit, de la mà de Nerea Campo i Eudald Pla, en A Cobert, un espai de pensament crític i creació artística que programarà formacions, exposicions i recitals i que es va inaugurar a principis de gener. El projecte neix "perquè detectem una falta d'art contemporani al Moianès i als sectors rurals en general", observa Campo. "Sí que hi ha molt moviment de cultura popular, però la gent interessada en exposicions contemporànies ha d'anar a Barcelona. Nosaltres ja ho patíem com a usuaris i ens preocupava. Creiem que cal descentralitzar." En aquest sentit, A Cobert vol ser un projecte "implicat amb les entitats, amb les associacions,

amb els botiguers del poble. No volem ser un bolet d'art contemporani que només atrau gent de Barcelona, perquè estaríem repetint les mateixes dinàmiques. Volem fer un tàndem: per nosaltres és clau establir ponts entre Moià i altres indrets", assegura. De fet, la instal·lació es va inaugurar amb un recital poètic a càrrec del moianès Francesc Cañas i la valenciana Àngels Moreno, que va aplegar una cinquantena de persones. En la mateixa línia, pel febrer proposen una campanya conjuntament amb l'Espai Jove del municipi de conscienciació de l'abús d'alcohol en els espais d'oci. Dissabte vinent la instal·lació acollirà la formació "Espigolar per crear", a càrrec de l'artista Maria Marvila.

A Cobert també compta amb un manifest ideològic. "En alguns espais artístics falta implicació amb les pro-

blemàtiques socials. Manca esperit crític i una voluntat real de fer les coses, en lloc de posar-se etiquetes, com quotes que s'han de complir. Per això hem volgut marcar una línia ideològica", explica. Dins el manifest hi ha punts com combatre la precarització de l'artista retribuïnt sempre la seva feina, la importància del territori i la natura, o la consciència social. A Cobert també es declara un espai lliure de consum d'alcohol i drogues així com de consum de carn. "A vegades vas a veure una exposició o un recital i la gent està bevent. A mi, això no m'ha agradat mai perquè em sembla una falta de respecte. A més, creiem que hi ha un problema amb l'ús i l'abús de l'alcohol en la societat", lamenta Campos, que afegeix que, pel que fa al consum de carn, "és el nostre gest per posicionar-nos davant l'emergència climàtica".

Per altra banda, A Cobert també col·laborarà, pel juliol, amb la setena edició del festival Ex Abrupto, que dirigeix Pla. De fet, Pla ja havia estat responsable del projecte La Cort, ubicat al mateix lloc que A Cobert i que acollia propostes artístiques i musicals, sobretot de música electrònica. Per la seva banda, Campo havia exercit com a auxiliar d'infermeria a la unitat de cures intensives (UCI) durant 12 anys i arran de la pandèmia, "tot i que continuava treballant a l'hospital, vaig decidir apostar per l'art", assenteix. "I al final, tot això, les nostres experiències, ha acabat desembocant en A Cobert, un somni compartit." "Tenim molta sort de viure aquí. Hem comprat pintura, hem arreglat la cort tan bé com hem sabut i ha sigut la manera de fer el que ens agrada. I que ens fa feliços", somriu.

OPINIÓ

Cent conferències

Joan Capdevila

L'abril de l'any 1960 es va anunciar que el bisbe de Vic, que llavors era el doctor

Masnou i Boixeda, clouria el cicle de 100 conferències que s'havien fet a la sala de conferències de la Parròquia de Castellterçol. Van ser uns anys plens d'activitats lúdiques, musicals i culturals que, a l'aixopluc de la Parròquia, es van anar programant al costat d'altres entitats com la Coral Castellterçol, l'Esbart Rosa d'Abril, els Minyons de Muntanya o el Grup de Teatre.

De tot plegat, però, el que hom recorda com un fet excepcional fou el centenar de conferències dels dimecres, que van portar personatges importants del món de les lletres, el teatre, la poesia i la vida de la societat catalana. Entre molts noms, conferenciants com Octavi Saltor, Josep Benet, Carles Riba, Coll i Alentorn, mossèn Antoni Pladevall o Maurici Serrahima. Per a una colla de vilatans es va convertir en costum anar els dimecres a escoltar el conferenciant de torn, que un dia parlava de poesia i l'altre, d'arqueologia o de música.

L'ànima de tot plegat fou Joan Sagalés, amb una tria molt assenyada i equilibrada. Sagalés va ser un vilatà vinculat a tot el món de la cultura, que llavors estava molt centralitzat a Barcelona. Gràcies a ell no solament podem recordar les conferències, també va impulsar les setmanes culturals, les sardanes de cada diumenge a l'estiu... Ell era soci de moltes de les entitats del poble.

Com cada últim dia de l'any, el 31 de desembre se celebra Santa Coloma. Els Amics de Santa Coloma dinamitzen la jornada que consta de l'ofici a l'església, acompanyament musical en directe, cantada dels Goigs i xocolatada al Pastorim.

Aquesta festa agermana els municipis de Castellcir i Centelles (cada any una colla puja una branca del pi de Centelles) i és que Santa Coloma és patrona dels dos municipis. Hi ha anys de fred i boira i d'altres de bonança. Enguany el temps va acompanyar i grans i petits vam poder gaudir del sol al voltant del Roure del Giol.

A principis d'aquest any 2022 també s'ha formalitzat el contracte de redacció del projecte bàsic i executiu, direcció d'obra i execució de l'obra per a la construcció de l'escola nova La Popa de Castellcir.

INNOVATIS Hair, S.L.

BTX HAIR

TRACTAMENTS DE BÒTOX I PLASMA!

Si vols un cabell brillant i sa, vine a fer un tractament de bòtox i plasma!

També a domicili dilluns i dimarts

Ester Serra Vila
679 77 69 76
C. Major, 10
08273 Santa Maria d'Olív
ester.serravila@gmail.com
#perruqueriaelrinxol

AGENDA

Dilluns 17 de gener

Castellterçol. Festa de Sant Antoni Abat. 10.30, plaça de Cal Llauner, trobada d'agremiats, recollida de la bandera i acompanyament dels Ancians d'Honor. 11.00, església parroquial, ofici solemne de Sant Antoni, benedicció dels panets i cant dels goigs. A la sortida, es podrà comprar el tradicional Tortell de Sant Antoni.

Moià. Trobada del Premi Atrapallibres, club de lectura: *Espècies extraordinàries*, de Salvador Comelles, per a nois i noies de 9 anys. Biblioteca, 17.15.

Dimarts 18 de gener

Collsuspina. Entrenament funcional, amb l'atleta d'ultratrails Manu Vilaseca. Pista poliesportiva, 19.00.

Classe de ioga, amb Lalola. Local Ramon Cabanes, 19.15.

Dimecres 19 de gener

Festa de Sant Antoni Abat. Missa en sufragi dels agremiats difunts traspassats el darrer any. Església. 17.00.

Club de lectura juvenil: *La*

mona de l'assasí, de Jakob Wegelius, Espai de lectura, 17.00.

Moià. Festa major d'hivern. Conte de *La pallasa Priska*, amb la rondallaire Eva González, i taller de maquillatge. Biblioteca, 17.30. Tradicional ballada de la vigília de Sant Sebastià, amb Garrofins, Pollo i Teiers. Sortida a Can Carner, 19.00.

Dijous 20 de gener

Moià. Festa major d'hivern. Ofici solemne de Sant Sebastià. A la sortida de l'ofici, ballada dels Garrofins amb els Grallers de Moià. Església parroquial, 12.00.

Dissabte 22 de gener

Castellterçol. Teatre amateur: *Històries de l'avi Josep*, Escena 42. Centre Espai Escènic, 19.00.

Moià. Taller d'art: "Espigolar per crear", impartit per Maria Marvila. Biblioteca, 10.00.

Diumenge 23 de gener

Castellcir. Camina per l'entorn del poble. Cal portar aigua, esmorzar i calçat ade-

MOIÀ FESTA MAJOR D'HIVERN.
19, 20, 23 i 30 de gener

quat. Distància de 5/7 quilòmetres. Sortida de la plaça de l'Era, 8.30.

Collsuspina. Projectió en pantalla gegant de la Penya Barcelonista: Alavés-FC Barcelona. Casal de la Gent Gran, 21.00.

Moià. Festa major d'hivern. Danses tradicionals de Moià: Ball del Ciri, Ball de Gitanes i Ball de Garrofins, interpretades per la Cobla Sabadell. Davant del CAP, 13.00. Arribada dels administradors i la bandera del gremi i Ball del Contrapàs Curt. Plaça Major, 13.00.

Dilluns 24 de gener

Moià. Trobada del Premi Atrapallibres, club de lectura: *Som tempesta*, de Michela Murgia, per a nois i noies

d'11/12 anys. Biblioteca, 17.15.

Dimarts 25 de gener

Collsuspina. Entrenament funcional, amb l'atleta d'ultratrails Manu Vilaseca. Pista poliesportiva, 19.00.

Ioga amb Lalola. Local social Ramon Cabanes, 19.15.

Dimecres 26 de gener

Castellterçol. Teatre: *On vas Moby Dick?*, pels alumnes de l'institut Ramona Calvet. Centre Espai Escènic, 9.30.

Club de lectura d'adults: *El llibre de la senyoreta Buncler*, . Espai de lectura, 19.00.

Divendres 28 de gener

Moià. Taula rodona sobre

art: "Estris digitals vs. Eines analògiques", amb membres del Cercle Artístic del Moianès. Biblioteca, 19.30.

Dissabte 29 de gener

Moià. Festa major d'hivern. Trobada de country i gran botifarrada de Sant Antoni 2022. Plaça Major, 18.00.

Diumenge 30 de gener

Moià. Festa major d'hivern. A partir de les 11 del matí, inici dels Tres Tombs. Obriran la cavalcada el grup Som-hi de Caraband i el Pollo, amb l'acompanyament en el recorregut dels Grallers de Moià. La passada finalitzada a la plaça de l'Hospital. A les 13.00, durant el tercer tomb, Ball del Contrapàs Curt de Moià. Plaça Major, davant de l'església. A les 18.00, concert: *Viatgem pels musicals*, amb Corxera de Moià i la Coral de Salellas. Espai Cultural Les Faixes.

Dilluns 31 de gener

Moià. Tertúlia sobre la novel·la *Les lleialtats*, de Delphine Viga, a càrrec de l'editor Jordi Martín Lloret. Biblioteca, 19.30.

Dijous 17 de febrer

Collsuspina. Projectió en pantalla gegant de la Penya Barcelonista: FC Barcelona-Napoli. Casal de la Gent Gran, 18.45.

MUSEUS I EXPOSICIONS

Castellcir

Ecomuseu del Moianès. Visites a Esplugues (Castellcir), les poues de la Ginebreda i el rentador de la llana de Castellterçol. Cal reservar al telèfon 93 840 14 18.

Castellterçol

Casa Museu Prat de la Riba. Espais familiars i de treball del polític Prat de la Riba, ambient i mobiliari de principis del segle XX. De dijous a dissabte de 10.00 a 13.30 i de 15.00 a 17.30. Diumenges i festius de 10.00 a 15.00.

L'Estany

Monestir de Santa Maria. Església, claustre, sobre-claustre i mostra d'objectes religiosos. De dimarts a dissabte i festius de 10.00 a 14.00.

Casa de Cultura. Col·lectiva de pintura "7 Mirades 7", amb obres de David Cid, Jaume

Crespiera, Jaume Rovira, Manel Doblas, Marina Berdalet, Pepi Custó i Valeri Farràs. Fins al 27 de febrer.

Moià

Casa Museu Rafael Casanova. Exposició històrica sobre la Guerra de Successió a Catalunya, on Rafael Casanova, protagonista de la

defensa de Barcelona l'11 de setembre de 1714, va tenir un paper cabdal. Dijous i divendres de 10.30 a 14.00. Dissabtes de 10.30 a 14.00 i de 15.30 a 18.00. Diumenges i festius de 10.30 a 15.30.

Museu de Moià - Coves del Toll. Exposició permanent de les col·leccions de paleontologia i arqueologia local.

"1931. La proclamació de la República a Moià", mòdul museogràfic. Fins al 14 d'abril.

"A la pell d'Àfrica", joies d'autor de Geni Pla. Fins al 31 de gener.

Biblioteca. Selecció de quadres i dibuixos en format digital de l'artista Cesc Sarri. Fins al 31 de gener.

Ajuntament de Collsuspina

L'Ajuntament felicita el CF Collsuspina pels **50 anys** ininterromputs de futbol

“A la perifèria es poden fer coses tan interessants com a Barcelona”

D'on li ve la motivació per dedicar-se a les arts visuals i plàstiques?

Crec que és una cosa innata. A la meua família no hi ha ningú que estigués interessat en l'art més enllà de l'afició per les antiguitats.

Nascuda a Manresa, com va anar a parar a Collsuspina?

Estiuejàvem a Moia. I, tot i que vaig estar molts anys sense venir, de gran vaig adquirir una casa a Collsuspina.

Ha treballat durant molts anys com a restauradora. Quan i per què es va decidir a fer producció pròpia?

Tenia claríssim que volia ser artista i per això vaig fer Belles Arts. Durant la carrera vaig tenir un problema de salut que es va allargar i em vaig haver de desconnectar de moltes coses. A més, amb 20 anys vaig tenir una filla i com que no tenia gaires diners vaig decidir començar a treballar amb un restaurador privat. Això em va donar molta experiència i després van obrir el primer centre de restauració de Catalunya i em van agafar. Al cap d'un temps, amb una amiga vam impulsar una empresa de restauració i ens vam implicar totalment amb la ciutat i el seu patrimoni. Van ser 20 anys molt actius. Arran d'una gran crisi personal que vaig tenir quan tenia 50 anys vaig deixar aquesta feina i em vaig dedicar a la docència fins al 2014. Em vaig adonar que tenia moltes ganes de fer alguna cosa personal. També vaig tenir l'oportunitat d'anar a una residència artística a Berlín fins al 2016.

Què extreu dels anys de restauradora per a la Generalitat o el MNAC?

Treballàvem en projectes molt grans. Per exemple, vam estar a l'església de la Vall de Boí, durant uns cinc mesos. Penso que aquesta experiència em va donar una metodologia de treball i la coneixença de les diferents fases de treball. La gent pot tenir la sensació que fer art és tenir una idea i fer-la, i hi ha molta més feina i hores de treball.

Quin és l'eix del seu procés d'investigació de l'obra personal?

Cadascú veu el món d'una determi-

MARC SANYÉ

CLARA PAYAS I PUIGARNAU, llicenciada en Belles Arts

Payas, nascuda el 1958 a Manresa, va fer carrera com a restauradora a Barcelona. Ara ha tornat al Moianès, on havia estiuejat de petita i on ha desenvolupat el seu centre de creació artística.

nada manera i té uns temes predeterminats, que no són del tot conscients i estan lligats a les preocupacions, interessos o obsessions. En el meu cas són, per exemple, els animals, el menjar, el patiment, la mort, etc. I en un nivell més conscient hi ha altres qüestions que estan a l'ordre del dia, com els debats sobre l'ecologia o la relació amb l'entorn. Alhora m'interessa molt experimentar sobre com estan involucrades les imatges en la construcció dels relats socials.

Al Moianès creu que s'aposta per la producció artística? Què manca?

Ara s'estan movent moltes coses i crec que la pandèmia està reforçant la qüestió local. Ens estem adonant que a la perifèria es poden fer coses tan interessants com a Barcelona. Alhora penso, però, que falta educació sobre l'art contemporani, per desestigmatitzar-lo, i que els artistes haurien de fer coses que interessin a la gent i cobreixin les seves necessitats.

Les seves últimes exposicions han sigut “Cos Geològic” a la Casa de Cultura de l'Estany i “Planeta Terra” a Collsuspina. En què consistien?

L'exposició de “Planeta Terra” és de les primeres que s'han fet mai aquí d'art contemporani. Totes dues tenen força relació i es basen en un tema que fa temps que treballa: el paisatge i en quins termes s'explica. El *leitmotiv* és el paisatge de la depressió central i quines formacions geològiques s'hi fan. Recullo la història de la zona i faig representacions alternatives.

Actualment, quin projecte està desenvolupant?

Segueixo amb la idea de trobar nous models per representar la naturalesa, el paisatge on visc, que estiguin connectats amb la meua pròpia experiència. En aquest sentit, estic preparant una nova exposició, una reinterpretació d'un monument del segle XII: el sepulcre de Lope Ximénez de Urrea a l'Aragó.

Queralt Campàs

TEMPS ERA TEMPS

Sant Quirze Safaja

Fins a principis del segle XX, Sant Quirze havia estat un poble rural. A partir dels anys 20 i 30, s'hi van començar a construir les primeres cases d'estiueig i als 60 i 70, amb l'esclat del turisme de masses, s'hi van desenvolupar urbanitzacions com el Solà del Baix, el Pla de Badó o Pinars del Badó. Aquesta imatge amb una vista del municipi correspon al 1942 i va ser editada com a postal per l'Editorial Romera.

